

Smittskyddsinstitutet tar klivet in i data-eran

SmiNet – snabbare anmälan av smittfarliga sjukdomar

Nu skrotar Smittskyddsinstitutet de gamla blanketterna för anmälan av smittfarliga sjukdomar och tar i stället klivet in i data-eran. Databasen SmiNet ska fungera som central för en snabbare rapportering, berättar professor Johan Giesecke, stats-epidemiolog, Smittskyddsinstitutet, Stockholm.

Under hösten börjas det... då kopplas landets alla smittskyddsläkare, bakteriologiska laboratorier (åtminstone de större) och flertalet infektionskliniker in i Smittskyddsinstitutets nya databas, nätverket SmiNet.

Därmed är det slut på blankettskrivandet. Då kan den läkare – eller det laboratorium – som ska rapportera en anmälningspliktig smittsam sjukdom (eller mikroorganism) göra det direkt per dator, i stället för att skicka papper per post.

Anmälan når dels respektive smittskyddsläkare, dels Smittskyddsinstitutet.

Kortare tid

Databasen blev ett av Johan Gieseckes första initiativ som nytillträdd statsepidemiolog:

– Under tio års tid hade jag tyckt att rapporteringen gjorts på ett ganska omodernt sätt. Jag har förundrats över att den fått vara beroende av postgången.

I oktober förra året började så arbetet med att utveckla systemet. Knappt ett år senare är det redo att ta emot sina användare.

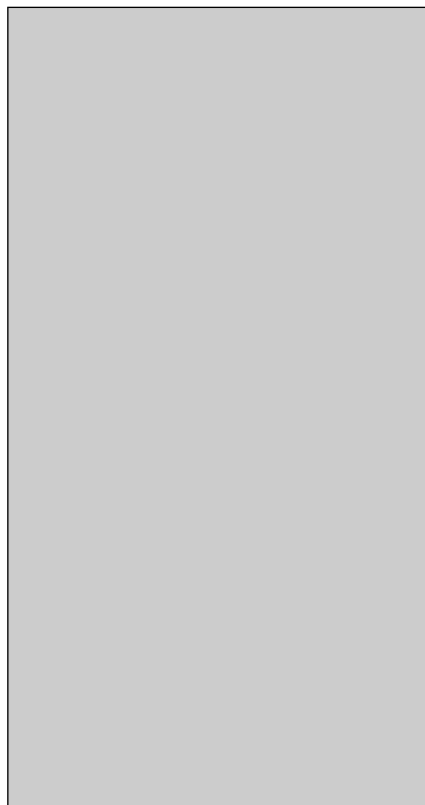
Därmed kortas tiden betydligt från första missstanken om att en patient har en smittsam sjukdom till dess att Smittskyddsinstitutet får anmälan om det.

En mötesplats

Vitsen med nätverket är också att kommunikationen är dubbelriktad: alla användare får tillgång till all information i nätverket (patienterna är avidentifierade).

– Den som rapporterar fall kan själv se efter om det finns något liknande i landet. Du kanske har t ex ett ovanligt fall av salmonella. Då kan du se: En 43-årig man i Skövde hade samma typ av salmonella för en vecka sedan. Etc.

Dessutom fungerar nätverket som en

På sikt ger nätverket också möjligheter att följa utvecklingen av antibiotikaresistens i landet, berättar Johan Giesecke.

»mötesplats», en elektronisk brevlåda.

– Användarna kan skicka frågor: dels direkt till någon annan användare, dels ut över hela nätverket.

– Vi ska också utnyttja nätverket till att sända ut olika rapporter från Smittskyddsinstitutet.

SmiNet är *inte* tillgängligt från Internet. För att garantera sekretess har Smittskyddsinstitutet valt att bygga nätverket separat; dataprogrammet Lotus Notes krävs för uppkoppling.

Också för antibiotikaresistens

Till att börja med omfattar rapporteringen till nätverket endast de sjukdomar som är anmälningspliktiga enligt smittskyddslagen.

På sikt skymtar dock betydligt större användningsområden:

– Det kan t ex vara intressant att uppmärksamma utbredningen av syndrom utan klar mikrobiologisk diagnos: t ex utbrott av gastroenterit, influensaliknande sjukdomar etc.

– Nätverket ger också möjligheter att följa utvecklingen av antibiotikaresistens hos olika bakteriegrupper, det är inte särskilt svårt.

Birgit Wilhelmson

Socialstyrelsen föreslår

Anmälningsplikt för resistent sjukhusbakterier

MRSA och vankomycinresistent enterokocker kan bli anmälningspliktiga enligt smittskyddslagen.

Socialstyrelsen föreslår inom kort regeringen att MRSA (methicillinresistent Staphylococcus aureus) och vankomycinresistent enterokocker – som främst orsakar de allvarligaste sjukhusinfektionerna – ska falla under smittskyddslagen och bli anmälningspliktiga.

– Vi har en ökad förekomst av dessa resistent bakterier i vår närmaste omvärld, och de ger allvarliga problem. Vi får nu indikationer på att de börjar uppträda också här i Sverige, säger leg läkare Peet Tüll, chef för smittskyddssektionen, Nationella tillsynsenheten, Socialstyrelsen.

nen, Nationella tillsynsenheten, Socialstyrelsen.

Det är angeläget att följa utvecklingen och veta exakt var MRSA och vankomycinresistent enterokocker förekommer – för att göra rätt smittskyddsinsatser.

– Smittskyddsinstitutet har gett ut rekommendationer, och det är viktigt att de verkligen följs. Med anmälningsplikt ökar den nationella medvetenheten om dessa resistent bakterier, fortsätter Peet Tüll.

Socialstyrelsens förslag är förankrat i diskussioner med Smittskyddsinstitutet och smittskyddsläkare.

Nu är bara att avvakta regeringens beslut i frågan.

Birgit Wilhelmson